

“Sabahın bünövrəsini birlikdə quraq”

Ruhiyə İBRAHİMOVA,
Bakı şəhəri 155 nömrəli tam
orta məktəbin direktoru

Təhsil sistemi və onun məzmunu ölkənin gələcəyinə xidmət edir. Müasir dövrdə təhsil sistemi əsaslı şəkildə cəmiyyətin sosial-iqtisadi inkişafına təsir göstərir. Təsadüfi deyil ki, dünya alımları XXI əsrde qarşıda duran vəzifələrdən danişarkən, hər şeydən əvvəl, çalışırılar, təhsilin inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirsinlər. Oxucular razılaşarlar ki, məktəb elmi əsaslarla idarə olunmursa, təhsilin keyfiyyəti vaxtlı-vaxtrında təhlil edilmirsə, monitorinqlər keçirilmirsə, belə müəssisədə keyfiyyətdən danışmaq olmaz.

2018-ci ilin sentyabr ayından rəhbərlik etdiyim Bakı şəhəri C.Məmmədyarov adına 155 nömrəli tam orta məktəbdə də ilk işim təhsilin keyfiyyətini təhlil etmək üçün monitorinqlər keçirmək oldu.

Məktəbimizdə keyfiyyətli təlim mühitinin yaradılması istiqamətdində mühüm işlər həyata keçirilir. Təhsil müəssisəsində təlim-tərbiyə prosesinin müasir tələblər səviyyəsində aparmaşı xüsusilə diqqətdə saxlanılır.

Məktəbimiz təhsillə bağlı həyata keçilən layihə və müsabiqələrdə də həvəslə istirak edir. Elə “Sabahın bünövrəsini birlikdə quraq” adlı təqdim etdiyimiz layihəmizin 2018-2019-cu tədris ilində Təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə III qrant müsabiqəsində qalib olması öz işinə yaradıcı yanaşan pedaqoji kollektivimiz üçün sevindirici bir hadisə oldu.

Son illər təhsildə müasir texnologiyaların tətbiqinin dünya standartları səviyyəsinə çatdırılması və informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tədris prosesində geniş və hərəkəflı istifadəsinin təmin olunması məqsədi ilə Təhsil Nazirliyinin Təhsil Sisteminin İnformasiyalasdırılması İdarəsi (TSİİ) tərəfindən müxtəlif layihələr və tədbirlər hazırlanıb həyata keçirilir. Layihə çərçivəsində ümumi təhsil

Robot texnologiyasından istifadə məktəb təcrübəsinə innovasiya və yaradıcılıq gətirir

müəssisələrinin informatika otaqlarına xüsusi olaraq “Lego Education” təhsil həllərinə uyğun tətbiat verilir, otaqlar xüsusi avadanlıqlarla təchiz olunur. Məktəb müəllimləri “Lego Education” təhsil həlləri üzrə xüsusi sertifikati olan xarici mütəxəssislər tərəfindən təlimlərdən keçirilir. Müəllimlər təlimdə avadanlıq və program təminatlarından istifadə, robotların programlaşdırılması, təhsildə tətbiqi və integrasiyası barədə məlumat alır, robot texnologiyası və programlaşdırılması üzrə təməl biliklərə yiyələnir.

XXI əsrin ən son texnologiyası olan robot texnologiyasından istifadə gündəlik məktəb təcrübəsinə innovasiya və yaradıcılıq getirir və professional müəllimlər üçün unikal həller teknifikasi edir. Dərslərdə diqqət robotların dizayn olunması və programlaşdırılmasına yönəlir. Şagirdlərin Lego konstrukturları ilə qarşılıqlı fəaliyyəti yalnız fiziki fəaliyyətlə məhdudlaşdırır, həm də rəqəmsal texnologiyalardan istifadə ilə enənəvi tədris metodlarından kənara çıxır.

“Kiçik Akademiya”nın nəzdində Robotexnika kursları

Bakı şəhəri 155 nömrəli tam orta məktəb tərəfindən təqdim olunan “Sabahın bünövrəsini birlikdə quraq” adlı layihə Sabunçu rayon ibtidai sinif müəllimlərini əhatə edir. Məktəbimizdə fəaliyyət göstərən “Kiçik Akademiya”nın nəzdində “Sabahın qurucuları” adlı Robotexnika kurslarının təşkil edilməsi nəzərdə tutulur.

Layihənin əsas məqsədi şagirdlərimizin Elm, Texnologiya, Mühəndislik, Riyaziyyat və

yaradıcılıq dünyasına ilk addımlarını əyani şəkildə, toxunaraq öyrənməklə həmin sahələr üzrə daha geniş bilgilər almalarına və bu yaş dövrü üçün maraqlı duygusunun təşviqi və ilkin bacarıqların ortaya çıxarılmasına yardım etməkdir. Bu layihənin əsasını XXI əsrin ən vacib bacarıqlarını kiçik yaşlardan tədris etməyi qarşısına məqsəd qoyan STEAM (Science, Technology, Engineering, Art & Math) təşkil etdiyindən program vasitəsi ilə uşaqları aktiv, yaradıcı olmağa təşviq etmek, praktiki robot dəstləri ilə işləmək bacarığını və yaradıcılığını təmin etmək, uşaqların diqqətini gücləndirmək, bədii bacarıqları artırmaq, məntiqi təfəkkürünü və özüne inamı inkişaf etdirmək nəzərdə tutulmuşdur.

Görüləcək işlər:

Sabunçu qəsəbəsində yerləşən 67, 68, 215, 170, o cümlədən 155 nömrəli tam orta məktəblər, hər məktəbdən 20 olmaqla (xüsusi testlər vasitəsi ilə) - 100 şagird seçiləcəkdir. Eyni zamanda hər məktəbdən 4 ibtidai sinif müəllimi (20 nöfər İKT bacarığı olan) seçiləcək və onlara “Mars Academy” şirkəti tərəfindən xüsusi program əsasında təlimlər keçiriləcək.

“Mənim ilk robotum”

Bakı şəhəri 155 nömrəli tam orta məktəbin bazasında “Mənim ilk Robotum” Akademiyası yaradılacaq. Bu akademiyada professional təlimçi müəllimlər seçilmiş ibtidai sinif müəllimlərinə təlimlər keçəcəklər. Bu akademiya bir növ laboratoriya rolunu oynayacaqdır. Burada mütəmadi olaraq, layihə boyunca ibtidai sinif şagirdlərinə robotexnika, mühəndislik sahəsinə yaradıcı dərsler keçiləcək.

Qalib layihə

Təlimlər Sabunçu qəsəbəsində yerləşən 67, 68, 215, 170 və 155 nömrəli məktəblərdən test üsulu ilə seçilmiş 20 müəllimin 2 qrup üzrə xüsusi robotexnika və mühəndislik kontenti olan 5 günlük (20 akademik məşğələ) iştirakımı nəzərdə tutur. Təlim programına əsasən iştirakçıların kurs ərzində qazandıqları bacarıqlarından istifadə edərək müxtəlif fenlərin tədrisində faydalı olacaq interaktiv dərs modellərin hazırlanması nəzərdə tutulub. Təlimlər xüsusi program əsasında Təhsil Nazirliyi ilə əməkdaşlıq edən “Edumedia Azərbaycan” MMC və “Mars Academy” ilə birgə əməkdaşlıq çərçivəsində baş tutacaq.

Robotics dərslər

Robotics dərslərində uşaqlar sadə və daha mürəkkəb strukturlu robotları yığacaq, onları bloklardan qurulan kod vasitəsi ilə hərəkətə gətirməyi öyrənəcəklər. Robotları “canlandırmaya” üçün onlar programlaşdırılmış əsas analıyalışlarını öyrənəcək və program təminatı vasitəsi ilə biliklərini istifadə edəcəklər. Şagirdlər bunun üçün sensorlara işləyəcək, hərəkət, təkrarlanma, gözləmə, səs, işıq və digər bloklarla tanış olacaqlar.

Yaş qrupu - 6-7 yaş

Müddət - 4 ay

İntensivlik - həftədə 2 dəfə 45 və ya 1 dəfə 90 dəqiqə.

Layihə inklüziv təhsil sahəsində də tam yenilik olacaq. Belə ki, inklüziv siniflərdə

məhz Robotics dərsleri uşaqlara qarşı her hansı formada ayrı-seçkilik edilməsinin qarşısını alacaq, müxtəlif əhilliyi olanlara belə mükəmməl şəkildə təhsil almaq, uğur qazanmaq imkanı vermiş olacaq. Onun əsas vəzifəsi məhdud imkanlara malik insanların peşə hazırlığı üçün sərhəd tanımayan mühit yaratmaqdır. Layihənin davamlılığı məqsədilə aşağıda qeyd olunan digər işlərin də həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub:

- * “Mənim ilk Robotum” Akademiyasının yaradılması;
- * Əməkdaşlıq edilən məktəblərdə bu akademiyanın dayaq məntəqəsinin qurulması;
- * Peşəkar təlimçi heyətinin hazırlanması;
- * Həmin təlimçilərin öz məktəblərində bu işi peşəkarcasına davam etdirməsi;
- * Şagirdlər arasında müxtəlif yarış və müsabiqələrin keçirilməsi;
- * Bu müsabiqələrin məktəblərarası təşkili;
- * Şagirdlərin bu sahədə keçirilən yerli və beynəlxalq olimpiadalara hazırlanması;
- * Digər yaş qrupları üçün istifadəsi nəzərdə tutulmuş Lego Robotların əldə edilməsi məqsədilə yeni layihə modellərinin hazırlanması.

Avgustun 20-dən start götürən və dekabrda yekunlaşacaq layihəmiz təlimata və program uyğun olaraq uğurla davam edir.

“Sabahın bünövrəsini” birlikdə qurmaq üçün səsimizə səs verənlərin daha çox olağandan əminik.